

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema CV.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

æternum, Johan. 5. v. 24. Ergo non timendum: quia Deus
Dōminus noster, Psal. 73. v. 25.

F I N I S.

T H E M A C V.

Sap. 2. v. 23. & 24.

Ad vitam æternam Deus creavit hominem. Et. Invidia autem Diaboli mors introducta est.

D I S P O S I T I O.

In omni homine duo considerantur, scilicet principium & finis, id est, vita & mors Quorum hoc malum, illud vero bonum est. Hoc facit, vt homo cesset esse homo: illud vero facit, vt homo sit homo.

Quia vero vitam, quæ principium & bonum est, à Deo esse constat, multi in ea sunt opinione, finem quoque hominis, id est, mortem, quæ mala est, itidem à Deo esse. At quia Deus bonus est, & malo nunquam delectatur, mortem certe non fecit (vt Sapiens cap. 1. v. 13. disertis verbis innuit) sicut vitam. Quia omnia, quæ fecerat Deus, valde erant bona, Genes. 1. v. 31. Ideoque vindicat hoc loco Sapiens honorem Dei, insigni hac sententia: asserendo, Deum quidem causam & auctorem vitæ esse: mortis vero alium esse auctorem, Deo plane aduersum.

Hanc itaque sententiam excutiemus, & ordine de auctore vitæ atque mortis sic dicemus, vt ista omnia ad vsum nostrum aliquid conferant.

I. PARS.

Sic autem refert Sapiens. Deus creavit 1. hominem. Id liquido constat ex Gen. 1. & 2. Et fecit ipsum quidem animam viuentem, ibid. v. 7.

2. Imo ad similitudinem suam fecit ipsum, sicut exstat consilium sanctissimæ Trinitatis, Gen. 1. v. 26. vt scilicet, sicut Deus non tantum iustus & sanctus, sed etiam immortalis est: sic etiam homo non tantum iustus & sanctus, sed immortalis esset.

3. Et id aliis verbis manifeste edisserit: fecit seu creavit hominem *ad vitam æternam*. Non enim volebat Dominus hominem mori. Ideoque ut à morte caueret sibi, præceptum illud dedit, ne vesceretur de arbore vetita, Gen. 2. v. 17.

Et certum est, potuisse Adamum effugere mortem: si non peccasset. Sic enim iuxta beneplacitum Domini vixisset in felicitate perpetua, & ineffabili in his terris: & absque omni mortis interuentu, ad maiorem felicitatem alterius vitæ transiisset.

Tale enim Adamo datum est corpus, quod potuisset non mori: & sic immortalis factus est.

[NOTA. Non inconuenienter veteres tres status hominis ratione mortalitatis & immortalitatis fecerunt. In primo statu, Adamus ante peccatū fuit immortalis creatus, quia potuisset non mori. Mortalis simul quodammodo fuit, quia potuit mori. Immortalis est à Deo. Mortalitem à seipso habuit. In secundo statu post peccatum omnino homo est mortalis, quia non potest non mori. In tertio statu post resurrectionem sic erit immortalis, ut non amplius possit mori.]

Augustinus hæc omnia paucis verbis complexus est, quæ placet huc adscribere. Mortale secundum aliam causam, & immortale secundum aliam causam dici poterat. Mortale, quia poterat mori. Immortale, quia poterat non mori. Aliud enim est non posse mori, sicut quasdam naturas immortales creauit Deus: aliud autem est posse non mori, secundum quem modum primus creatus est homo immortalis. Mortalis ergo erat conditione corporis animalis: immortalis beneficio conditoris. De Gen. ad lit. lib. 6. c. 25. Tom. 3. fol. 419.

Vsvs huius loci multiplex esse posset. Pauca tantum breuitatis causa attingemus.

I. Compendium ex hoc loco murmur carnis & rationis humanæ, quæ interdum indignatur Deo, quod fecerit talem Adamum, qui & peccare & mori, sicque nobis etiam

etiam peccatum & mortem accersere posset. Videmus enim plane nullam culpam Deo tribui posse: qui adamum nec mortalem nec peccatorem habere voluit. Neque ad mortem, sed ad vitam, eamque æternam creavit. Quod si aliter ipsum condidisset, non deberemus obloqui Deo. Quid enim dicat figulo vas, quare me sic finxisti? Rom. 9. Esa. 45. Jer. 18. Et quid terra contra trahentem? Esa. 10. v. 15.

Iam vero cum Deus non fecerit Adamum mortalem, quid accusamus Deum? Vincit certe is, cum iudicatur, Psal. 51. v. 6. & obtinet, si maxime à nobis in ius vocetur, Hier. 12. v. 1.

Væ autem liganti cum suo conditore, Esa. 45. v. 9. & faciunt qui indulgent hisce carnis obmurmurationibus.

II. Videmus quam impie doceant, & quomodo luculentam iniuriam omnipotenti Deo faciant, qui ipsum insinulat: quod oportuerit Protoplastos in peccatum, adeoque etiam in mortem ruere: quia id nec Deo ociose præsciente nec inuito factum sit: Sed id *gradatim* sic ordinante, & cætera. [Beza in colloq. Momp.] Contra vero quomodo Deus vnquam potuit velle, vt peccaret & moreretur homo, quem non ad mortem *ordinauit, destinauit etc. sed ad æternam vitam creauit*, & vt in æternum viueret, voluit? &c. Et ne mortem sibi ipsi accerseret, seuerit. sine monuit, Gen. 2. v. 17.

III. Quia corpus nostrum beneficio Redemptoris Christi, in resurrectione recipiet non tantum illam qualitatem, quam habuit ab initio, vt possit non mori, hoc est, quod futurum est immortale, sed hoc insuper accipiet, vt non possit mori amplius, sicut potuit Adamus: non accusabimus Adamum, sed glorificabimus Christum, qui restaurauit, quod Adamus perdidit, & immortalitatem reduxit, 2. Tim. 1. v. 10.

II. Pars.

Vita à Deo Mors non. Vnde igitur illa? Audi, per inuidiam Diaboli mors intrauit in mundum. Is enim videns

sc

se propter superbiam aeternæ mortis adiudicatū: inuidit Protoplastis immortalitatem, & decepit Heuam, atque effecit, vt peccarent Protoplasti, & Dei mandatum transgrediretur, vt& ipsi fierent mortales. Videatur hist. Gen. 3.

Est itaque Diabolus prima, & peccatum altera causa mortis. Quibus accedit voluntas Protoplastorum consentiens. Deus vero plane nullam sustinet culpam.

Locvs I. Inique igitur Deum accusamus, quasi causa fuisset mortis & miseræ, &c.

Sapissime etiam maledicimus Adamo & Euz: quod illi esupomi vetiti nos coniecerint in has miseras. Interim nec Satanæ nec peccato indignamur. Satanæ non, quia adhuc illius ductum sequimur promptiori animo, quam Spiritus sancti. Nec peccatis etiam valedicimus. Vbi illud Thren. 3. v. 39. cogitandum: super peccata vestra, &c. Hoc itaque agamus, vt Satanæ atque peccato, quibus iam in Baptismo renunciauimus, sic indignemur, vt nunquam porro aures præbeamus Satanæ instiganti ad peccatum. Nec patiamur regnare peccatum in mortali corpore, Rom. 6. v. 12. Sic nil nobis Adami factum præiudicabit. Cum Christus id omne sustulerit, Rom. 5. v. 15. 18. 1. Cor. 15. v. 21 & 22.

II. Quod mortem naturaliter horrent omnes homines, sicut & ipse Filius Dei, Matth. 26. v. 38 hinc fit quod illa est à Diabolo. Ideoq; inter alia mala horribilissimum est mors. At quia mors à Christo deuicta, Ose. 13. ver. 14. 1. Cor. 15. & piis in somnum & quietem conuersa (Mar. 5. v. 39. Apoc. 14. v. 13.) non amplius exumescenda.

F I N I S.

T H E M A C V I.

Sap. 9. v. 14. & 15.

Cogitationes mortalium infirmæ, &c.

Corpus enim corruptibile aggrauat animam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem.

DISPO.